

Lévai Újság

ELŐNYÖS RÉSZ-
LETFIZETÉSI
FELTÉTELEK!

BAROSKA
LEVICE, Tel. 130
Varrógép szaküzlet.

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap.

III. ÉVFOLYAM, 50. SZÁM.

1936. DECEMBER 9. SZERDA.

ÁRA 1—Ké.

Az első lépés

a csehszlovák magyar kultúrkapcsolatok megteremtése felé végre megtörtént. A J.M.K.T. legutóbbi előadása jelentette ezt a lépést, amelyen Borka Géza a komáromi bencés főgimnázium tanára a szlovák magyar kölcsönösségről tartott megnyilatkozás szerűen szép előadást, Szudy Nándor ref. lelkész pedig Ady hatásáról és jelentőségéről beszélt a szlovák és magyar irodalomban. Boleslav Lukács az ismert szlovák költő sajnos nem jelenhetett meg, hirdetett előadása elmaradt, közbejött akadályok miatt. Tudjuk, hogy távolmaradásában nem volt semmi tendencia, azonban általánosságban a szlovák magyar kultúrkapcsolatok előrehaladását gyakran nehezítik láthatatlan akadályok. Reméljük, hogy a 200 főnyi szlovák és magyar közönség nem távozott csalódottan az előadástól, mert megkapta azt, amit szíve szerint kívánt, beismerést és elismerést, a megértést és jóindulatot, tehát a kultúr viszonyosság előfeltételeit.

Ez az összefoglaló volt az első alkalom és egyben döntő bizonyíték arra, hogy Léván talaja van a nemzetiségi békének, csupán egyenes jellemű, tiszta szándékú emberekre van szükség, akik meg merik tenni a kezdeményező lépést, távol tudják tartani a fejlődésben lévő kultúrpalántát, a csehszlovák magyar viszonyosságot, a politika viharaitól.

Közel két évtizeden élünk egymás mellett, csehek, szlovákok, magyarok, anélkül, hogy a személyes kapcsolatokon kívül kollektív formában sikerült volna együttélésünket, találkozásainkat rendszeresíteni, a köztünk levő jóviszonyt elmélyíteni és minél szélesebb körben, az egész országban példaként ható fókusszá fejleszteni.

Az első lépés megtörtént! Vétkecs hanyagság, sőt lelkiismeretlenség volna megállni a kezdet nehézségeinél, elhanyagolni a csehszlovák-magyar kultúrkapcsolatok intenzív ápolását. A közeledés keresése Léván nem mondható egyoldalúnak, mert a közönség soraiban ott láttuk a

Boromisza ellen

nem emel vádat az ügyészség

A nagyarányú villanytelepi sikkasztással kapcsolatban a város ismeretlen tettesek ellen büntvádi eljárás megindítását kérte, amelynek során kihallgatták a város villanytelep összes alkalmazottait. Blasinné, Korpás Margit a terhére rótt bűncselekményt beismerte és ellene többszörös sikkasztás és magánokirat hamisítás miatt eljárás van folyamatban. Amint értesültünk az ügyészi vádirat már elkészült. Boromisza Tivadar ellen, akit a város képviselőtestülete állásából azonnali hatállyal, felmondás nélkül elbocsátott, nem merült

fel semmi féle bizonyíték, amelyből arra lehetne következtetni, hogy az üzelmekben bármilyen része lett volna. Hradecny Géza főszereplő ellen sem folytat eljárást az ügyészség.

Boromisza ártatlansága folytán a város bizonyára revízió alá veszi az azonnali hatályú felmondást, mert a vád elejtésével alapját veszítette azon gyanúsítás, hogy a bűncselekményekről tudott vagy pláne azokban részt vett volna. Az ilyen irányban folytatott nyomozás Boromisza rehabilitálta.

Csorba Katalin festőművésznő

műveinek gyűjteményes kiállítását december hó 13-tól 21-ig rendezik meg a városháza nagytermében. A mintegy 60 művészi alkotás között számos portré, tájkép és csendélet tanuskodik a művésznő kvalitásairól. Csorba Kata megpróbálja a nehéz feladatot és elsősorban saját hazájában, Léván akarja megszerezni

ni a közönség elismerését. Tudjuk, hogy ez nehéz feladat, azonban a kiállított művek jogossá teszik ezt az elhatározást, mert Csorba Kata tudása országos viszonylatban is méltó az elismerésre. A kiállított képekről Karácsony előtti számunkban hozunk részletes kritikát.

A J.M.K.T. negyedik előadása.

Borka Géza készült közvetlenül és őszintén a szlovák-magyar kultúrkapcsolatok kiépítéséről, amelyet a politika mellőzésével elsősorban a kultúrsíkon kíván megvalósítani. Ismertette a szlovák irodalom fejlődését és az egyes szlovák költők magyarra fordított műveit Boleslav Lukács interpretálta a közönségnek. Úgy az előadásnak, mint az egyes szavaknak nagy sikere volt. Utána a távolmaradását kimentő neves szlovák költő, Boleslav Lukács helyett Szudy Nándor ref. s. lelkész olvasott fel Ady hatásáról a szlovák és magyar irodalomra, kimutatván azt,

hogy a magyar nép igazi sorsát és arcát a szlovákság legjobban Ady művekből ismerheti meg. A tartalmas előadás méltón illeszkedett az ünnepi jelentőségű est keretébe. Az előadáson közel kétszáz ember volt jelen, közöttük számos szlovák is, sőt a város hivatalos kultúrreferense is, akit eddig a többi előadásokon számos más polgártársával együtt nélkülöztünk. Reméljük, hogy a J.M.K.T. előadásai a jövőben is egyre látogatottabbak lesznek és nem marad távol senki, akinek ott megjelenni kötelessége.

A lévai pékek válasza.

A lévai pékiparosok lapunk legutóbbi számában megjelent cikkünkre vonatkozólag annak a közlését kérték, hogy nem lehet általánosítani a kenyér minősége tekintetében és egyes esetekért az összes pékeket felelősé tenni. Köztudomású, hogy a liszkeverési arány törvényes rendeltetéssel van szabályozva és így azon változtatni nem lehet, de azon

kívül, mint minden készítmény külföldi körülmények befolyása alatt áll (lisztminőség, élesztő, víz, időjárás stb.), a kenyér elkészítése is. Előfordulhatnak ezért sikertelen sülések is, de nem felel meg a valóságban, hogy Léván rosszabb minőségű kenyér volna mint másutt, sőt a lévai pékek minden igyekezőse oda irányul, hogy a kenyér és

helyi hatóságok és állami intézmények számos képviselőjét, akik ezzel is tanubizonyosságát adták annak, hogy az ügy nem csak a magyarság, hanem az állam érdekében is fontos, el nem hanyagolható. Reméljük a csehszlovák közvélemény nem hajlandó elkövetni a régi hibát, közönnnyel és fölénytel napirendre térni a csehszlovákiai magyar kisebbség kérdései fe-

lett. Az előadók ismertették és beismerték a múlt tévedéseit, megtették a legnehezebb lépést a túlsó part felé, ahonnan most azt várják, hogy fenyegető öklök helyett baráti kéz nyuljon feléjük. A közeledés, a hid pillérei le vannak fektetve. Jó ügyet támogat, korszakalkotó munkái végez az, aki a hidépítés művén tovább dolgozik.

a péksütemény minősége minél jobb legyen. Lehetséges, hogy ott, ahol az árak magasabbak, mint pl. Pozsonyban, nagyobb és jobb minőségű péksüteményt lehet a közönségnek adni. Egyébként a hatóságok számos esetben ellenőrzik a pékek műhelyeit, készítményeik nagyságát.

Készséggel adunk helyt ezen nyilatkozatnak, mert célunk nem a támadás, hanem a javítás és bizunk benne, hogy pékiparosaink kivétel nélkül saját érdekükben állandóan jó minőségű kenyérral és süteménnyel fogják megörvendeztetni a város lakosságát.

(—) **Műfogak, fogtömések, arany, platina és „Wipla“ (acél) hidmunkák tartós és szép kivitelben, jótállás és szolid árak mellett készülnek BAZLIK állam. vizsg. fogtechnikusnál, Szepesi-uca 9. szám.**

Mozik műsora:

Szerda, csütörtök.

Orient mozgó Eddie Cantor Amerika legjobb komikusának főszereplésével FATA MORGANA. Két órai kacsagás. Goldevin Hirls fellépése.

Péntek, szombat vasárnap

Apollo mozgó Az idény legérdekesebb filmje. A mai Bécs dramatikus freskói S I L U E T T E K. Walter Resch a »Maskarádé« és »Episod« híres rendezője ennek a filmnek. Főszereplők: Luli Hohenberg, Lisl Handl, Fred Henning, Fritz Imhof. Paramount hangos híradó.

Orient mozgó A bécsi sztárok filmje: TÁNCZENE (a kék Duna muzsikája) Főszereplők: Liane Haid, Hermann Thimig, Hans Thimig, Gusti Huber, Leo Slezák, Rudolf Varl nevei igazolják a kellemes szórakozást. Vasárnap délután Gustáv Fröhlich főszereplésével: AMIRÓL AZ ASSZONYOK ÁLMODNAK.

Léva város.

HIRDETMEY.

Közönség, hogy a város felmérésénél használt magassági tornyok elbontásából felmaradt falaktrészek nyilvános árverés útján eladásra kerülnek 1936 dec. 9-én szerdán d. u. 3 órakor az új vágóhidon.

A faanyag a közbiztonság udvarán fekszik és az érdekeltek ott megtekinthetik. Az anyag vagy teljes egészében adatik el vagy pedig ajánlatok szerint részletekben is, de mindig az egyfajta egy mennyiségben lesz eladva.

Léva, 1936, december 9.

ANTAL s. k.
városbíró

Egészségesebb lakásokat.

Hogy a nagy világvárosok perifériáin orgiát ül a nyomor fantomja, talán érthető. A milliók között elsikkad könnyen az egy, a kevés, akadnak, akiknek ez a millió kedvükre való, az alvívási intenciók megvalósításának eszköze. Érthetetlen és súlyos bűnnek minősítendő azonban az, hogy egy kisvárosban, mint Léván oly nyomorúságos lakásokban élnek az emberek, amely már embertelenségnek számít.

Tudjuk, hogy a munkanélküliség átka alól nincsen menekülés az adott körülmények között, tudjuk, hogy a nyomor-nyhítási akciók cseppként vesznek el a nyomor tengerében, képtelenek vagyunk azonban napirendre térni azon lakásnyomor felett, amelynek Léván a külső, sőt még a belső tájakon is szemtanúi vagyunk. Nincs az a város Szlovénzkón, ahol ne épültek volna munkásházák, amelyek nyihitni voltak hivatottak a fantasztikus lakásnyomort, amelyben a háboru utáni idők sodorták a dolgozó tömegeket. Félig földalatti odúkban, szánalmas méretű helyiségekben, agyonzsufolva a legszegényebb, arcpirított »burzozat« között él a lévai proletariátus. Vért szökik az ember arcába, ha ilyen nyomortanyára — sajnos sok van belőle — ellátogat. Ki a felelős ezekért az embertelen »ottho-

nokért« amelyek még az állathoz is méltatlanok?

Itt egy történelmi igazságot kell leszögeznünk. Ezért a szociális csodért, amely a város és általában a hatóságok szegénye, nem kizárólag terheli a városra, hanem már hat éve uralmon lévő vezetőségét. Hiszen ezelőtt mások is vezették az adminisztrációt, szociáldemokraták, agráriusok, sőt képviselve voltak a város vezetőségében a kommunisták és más munkáspártok is, azonban a munkásházák ügye mindig elsikkadt a közigazgatás, az aktagyártás, a bürokrácia, a pártok torzalkodásának zsongelében.

Nem célunk a vádaskodás, a rekrimnáción. Legyen elég az ígéretek, a halogatásból! Legyen ez a tél az utolsó amelyet embertelen, kegyetlenül kietlen hájlekban kell eltölteni egyes polgártársainknak. Szolgáljon ez a komolyan vett biztatás, vigaszt, elégtételük a nyomorgó tömegeknek. Itt nincs helye a féltékenységek, a pártintrikánák, ez lelkiismereti kérdés!

Ha a városatyákat elkalauzolja egy este a lévai örömtanyákra, akkor, meg vagyunk győződve róla, a városházának fényesen kivilágított termében összefogásra kerül a sor, a tervek haladéktalan kivitelezésére adnak utasítást, még akkor

is, ha a szükséges pénzt a föld alul is kellene előteremteni. Ha volt miből százezreket ráfizetni az útépitésre, ha nélkülözni tudtuk a villanytelep nagy hiányzó

lázadásig fokozott jogos elégedetlenségüket elviselhető mértékre csökkenték. Mindenkinek joga van az élethez és így mindenki jogosan követeli, hogy legalább még az állatoknak kijáró lakást nekik rendelkezésre bocsájtjuk.

A mai Munkás utca házait több, mint husz évvel ezelőtt építették, abban a korban, amikor a kereseti lehetőségek még kedvezőbbek a szociális igények kisebbek, a zsufoltság mérsékeltebb volt. A mai szociálisnak nevezett kor nem fűrheti tartósan ugyszólván intézményesen embertársainak megcsufolását.

Városi urak, igen tisztelt képviselőtestület! Szüntessétek meg haladéktalanul a szegénytelen helyzetet.

Ugyanez vonatkozik minden hatóságra, amelynek kötelessége az állampolgárok sorsának gondozása a demokrácia elveinek értelmében. A járás, az ország az állam támogatása nélkül, aligha valószínű, hogy meg azt, ami mindnyájunk kötelessége!

pénzeit, akkor meg kell találnunk a módot arra, hogy a hajléktalanoknak a nyomor fertőjében élő embertársainknak legalább elviselhető otthon biztosítsunk és a

Autósok vigyázat!

Folyó évi december hó 31-ig az 1937. évre előre befizetendő a motorjárművek adója. Mindazok, akik motorjárműveiket a jövő évben eladni szándékoznak, csak a jövő év júniusáig bezárólag kötelesek a fenti adót befizetni. A motorjárműadó egy speciális póstabefizetési lapon utalandó át,

amely csekklap minden postahivatalnál kapható. Egyidejűleg beküldendők a kerületi pénzügyigazgatóságokhoz minden járműre külön-külön az előírt jelentkezési lapok folyó évi december hó 31-ig. Ezen nyilvántartási lapok minden jövedékellenőrző hivatalnál kaphatók.

3. Számú rejtvény.

Beküldte: M. Giza, Léva.

Megfejtési határidő: dec. 15.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13										
15										
17										
20										
22										
26										
29										
34										
40										
43										
47										
51										

A megfejtő neve és lakhelye.....

VIZSZINTES: 1. Ez mondd, ha Léva egyetlen ékszeráruhárában vettél valamit. 13. Női név. 14. Névelővel lévai rádió üzlet. 15. Magához szorogat, ék. hiba. 16. Ford. tévesen ír. 17. KEMOY. 17a. Mennél nagyobbak egy lakásban, annál jobb. 20. Nem céleri. 21. Lily anagramja. 22. Lya háromnegyed része. 23. Urat jászta. 24. Belső váladék. 26. Hegység. 27. Egymásután felolvas valamit. 29. Ford. álló víz. 31. Műveltség rag. 33. Ha hideg van ez piros, legalább is nálam. 34. Lachy üzlete ez. 38. Cipőkrém márká. 40. Autó márká, ahogy kiejtjük. 41. A női elegancia kiegészítő része, a végén névelő. 43. Nagy cég neve, hival. 46. Idegen kötőszó. 47. Megengedi, hogy adjon. 48. Nagy hegység. 51. Szándékozott. 52. Kereskedelmi rövidítés. 53. Ford. görög betű.

FÜGGŐLEGES: 1. Az autóstáand mellett van. 2. Ilyen ucca is volt Léván. 3. Férfi név. 4. Ford. női frizura divat. n—m. 5. Hosszú kirándulások gyalog. 6. Meglél. 7. TK. 8. EA. 9. Könyvet hullat. 10. Göre Gábor így írta a csikót. 11. Csonban van, ék. hiba. 18. Bizony népiesen. 19. Ea a jóst pedig így írta Göre. 23a. Nem enged az árából. 24. Két szó vissza: a) varrőszköz névelővel. b) Irányt jelző szó. 25. Cseléd teszi nagy előszeretettel. 26. Ilyen lapu is van. 28. Azonos magánhangzó. 30. Nem én írtm. 32. Rézsa Sándor ez volt, egy magánhangzó hiány. 35. Lusta. 36. Kötőszó. 37. Hótlap. 39. Nyakig járunk benne sajnos. 42. Falusi házak előtt látható. 44. Kecskefajta. 45. Tata vége. 49. Szerszám. 50. Allóvíz.

A rejtvény helyes megfejtői között a következő díjak lesznek kisorsolva:

1. díj. Selyem nyakkendő, vagy harisnya. Holmann divatáruhász ajándéka.
2. díj. Lev. papír vagy cigaretta szopka. Feldmann trafik ajándéka.

A díjak sorsolás után a Lévai Újság utalványja alapján vehetők át.

Az 1. számú rejtvény helyes megfejtői közül a Link divatáru üzlet ajándékát: egy nyakkendőt Hrabán Imre, a Lévai Lexikont Feiner Norbert nyerte.

A megfejtők figyelmébe.

A keresztrejtvény pályázat megindult. Közel 40 megfejtés érkezett be, amelyek közül 35 helyes volt. Sajnos csak ketten nyerhettek díjat az alkalommal, azonban nincs ok a csüggedésre, mert még mindenki nyerhet, díj van bőven. Akik az egyes megfejtések beküldése alapján már díjat nyertek másodsor is szerencsések lehetnek, sőt az összes megfejtések be-

küldése után résztvesznek a bajnoki versenyen is, amelyen több mint 20 díj kerül kiosztásra, tehát majdnem mindenki esélyel indul. Megfejtőinknek tehát azt üzenjük: **Kitartás!**

A megfejtések a Feldmann trafikban adhatók át vagy lapunk szerkesztőségéhez címzendők.

Gazdák vigyázat!

A gabonatulajdonosok kötelesek a felajánlólevelet december 15-ig terjedő időben rendszeresen kitölteni és átadni a Gabonatársaság helyi meghatalmazott bizományosának. A felajánlólevelet azok is kötelesek kitölteni, akik aláírták az első gabonaszállítás előtt azon nyilatkozatot, hogy 1937. június 30-ig nem szándékoznak a társaságnak 20 q-nál több gabonát átadni, ha a Gabonatársaságnak 1936 december 15-ke után is akarnának gabonát szállítani. A felajánló levelet és a másolatot kötelesek a kimutatástulajdonosok a Gabonatársaság bizományosainak kézbesíteni. Ezeket a kimutatástulajdono-

sok sajátkezűleg kötelesek aláírni. A termelők azon állandó és idényalkalmazottai, akiknek a termelővel szemben november 15-e után keletkezett igényük van, bér vagy bérrész fejében gabonaszolgáltatásra, szintén kötelesek kitölteni a kötelező felajánlólevelet. A kimutatástulajdonosok a kötelező felajánló levélben felajánlott mennyiségnél 10%^o-al kevesebbet avagy többet is szállíthatnak. A Gabonatársaság bizományosai nem vásárolhatnak gabonát olyan kimutatástulajdonosoktól, akiknek kimutatásába nincs igazolva, hogy a kötelező felajánló levél idejében kézbesítették.

Decemberben jelenik meg a „Szlov. Magyar Írók Antológiája” sorozat második kötete.

A nyitrai „Híd” kiadásában nemrégiben jelent meg a négy kötetes „Szlovénzkői Magyar Írók Antológiája” könyvsorozat első kötete, mely 32. szlovénzkői magyar író válogatott írásait hozta. A nagy gonddal összeállított kötetet a kritika és a közönség melegen fogadta és határon túl megjelenő lapok is hosszasan méltatták a nemes irodalmi törekvést, melynek célja, hogy kiépítse a szlovénzkői irodalom közös arcvonalát. A sorozat második kötete a Szlovénzkőről elszármazott magyar írók írásait hozza, (novella, vers, tanulmány) és sikerült megszerezni mindazon elszármazott írók közreműködését, akik jelenleg a határokon túl élnek. A decemberben megjelenő második kötetben többek között az alábbi elszármazott írók szerepelnek: Erdős Renée, Feja Géza, Bodor Aladár, Bányai Kornél, Kébor Tamás, Márai Sándor, Marék Antal, Schöpflin Aladár, Szathmáry István, Zsolt Béla, Cs. Szabó László, Aradi Zsolt, Földes Jolán, Kosáryné Réz Lola, Pásztor Árpád, Komáromi János, Halász Gyula, Miklós Jenő, Nagy Endre, Peterdi Andor, Sajó Sándor, Komlós Aladár, Juhasz Gyula, Szép Ernő, Pataky Mária, Remény József, Simándy Pál, Kassák Lajos, Habány Mihály, Maróthy Jenő, Moravék Endre, Szinyai Zoltán. Már az itt közölt lista is élenken dokumentálja, hogy az elszármazott írók válogatott műveit tartalmazó kötet olyan irodalmi értéket jelent, mely méltón reprezentálja a kisebbségi magyar irodalmat.

A kötet az elsőnél terjedelmesebb lesz. Méltó feltűnést fog kelteni ugy tartalmaival, mint fővárosi izlésű kiállításánál fogva és az írók rövid életrajzán kívül saját-

Ahogy én látom...

Léván egyre jobban szaporodnak a fényreklámok, transzparensok. A belváros ezzel nagyvárosi külsőt nyer és reméljük, hogy ezek a fények egyre jobban elterjednek a lévai éjszakában. Elvárjuk, hogy ebből a fényből nemcsak a belvárosnak jut, hanem a perifériáknak, mellékcúcnak is. A jólét jelei, sőt a jólét maga legalább halvány visszfényben el kell hogy jusson a széles néprétegekhez is, azokhoz, akiknek nem adatott meg, hogy a belvárosban éljék le életüket. Köztudomású, hogy Léván vannak városrészek, ahol legszánalmasabb nyomorban élnek az emberek, így pl. az Ujtelep külső részei, amelyet a fanyar néphumor átokfalvának nevezett el. Átokfalva, Cinkota (Koháry ucca és vidéke), a Tabán ép úgy alkotórészei ennek a városnak, mint a belváros és joggal tartanak igényt arra, hogy a nagyvárosi fényből számukra is jusson valami. A városatyáknak ajánljuk a korzón kívül a mellékcúcnak látogatását is, a külvárosokét, bizonyára értékes tapasztalatokra tesznek szert és impulzust nyernének akút és aktuális kérdések megoldásához.

Üzlethelyiség kiadó

MÁRTONFI u. 2. számú (Friedmann-féle) házban Fevilágosítást az Izs. hitközség irodája nyújt

OKULÁR.

Karácsonyi vásár

KOHŇ és KOVÁCS

divatházában még eddig nem létezett áron!

Popelin szövet tiszta gypjú

Rumba " " "

Ripella " " "

Düftin gyönyörű mintákban

Pongyola selyem meleg bélésű

140 cm széles kosztüm és kabátszövet

KČ 12.- helyett KČ 6.50

„ 10.- „ „ 8.-

„ 12.- „ „ 9.-

„ 10.- „ „ 6.-

„ 14.- „ „ 9.50

„ 38.- „ „ 19.-

Több ezer maradék féláron!

kező üzeneteket közöl.

Az elszármazott írók anyagának összeállítás munkájába bekapcsolódott Dr. Marek Antal az antológia magyarországi szerkesztője is, aki a „Híd” szerkesztőivel Dallos Istvánnal és Mártonvölgyi Lászlóval egyetemben önzellen és dere-

kas munkát végzett. A »Szlovenszkói Magyar Írók Antológiája» négy kötetes sorozat elsőjegyvezető lapunk kiadóhivatalában vagy az antológia szerkesztőségében (Nyitra, Method tér 3.) A teljes sorozat kedvezményes előjegyzési ára 100 korona, mely részletekben is fizethető.

A köd balladája.

De nagy itt a köd; ellepett minden holnapba látást,
A halál vigyázza szomorúan az életünket —
A történelem igazolja a magunk ellen tett vétkeinket.

Igy vakon még soha nem mentek népek temetőikig,
Mint a fajtám végzetesen mindig Világosig ért el,
Nem lehettek sorsát építő tettei, szolgasorsban a lelkére térdel.

Elete útján végzetes kezek főlem messzevitték,
Helyette mások beszéltek és mindig mások láttak,
Égy-egy végzetes magyar tornának az árán labancok lakomáztak,

A föld ígértétszélje lett csak a magyar parasztnak —
A földnélküli munkás keze, mint szolga érte el a földet.
A néphez volt kegyetlen az idegenlétűs magyarokodó élet.

Sass János.

Reuma az emberiség legmakacsabb ellensége.

A helyes gyógykezelés fontossága.

Dr. Czech közegészségügyi miniszternek a legutóbbi parlamenti beszédéből: — „A harmadik legnagyobb népbetegség, mely rohamosan növekszik a reuma. Ezen félelmes betegség, bár kevesebb halálosáldozatot követel, de eme szenvedések egyike, mely a dolgozó embereket előrehaladott stádiumában időelött munkaképtelenné teszi.”

Találón jellemezte a közegészségügyi miniszter a reumát, mint a harmadik népbetegséget, mert az egész világon ez a betegség képezi az emberiség legelterjedtebb baját. A beszéd hatása alatt munkatársunk a betegség kórokozójára vonatkozólag Póstyénfürdő egyik elismert reumaorvos-specialistájához fordult felvilágosításért és a következő igen érdekes magyarázatot kapta. — A vérhaj és a tuberkulózis mellett a reuma viszi végbe a legnagyobb pusztítást az emberiségnél. Az emberiség időlen időre óta folytát elkeseredett küzdelmet a legmakacsabb ellensége a reuma ellen, mely alattomosan surran a szervezetbe és kegyetlen biztonsággal végzi romboló munkáját, ronccsá silányítva száz és százezer egészségtől duzzadó munkás embert. Ugyanakkor, amikor egyrészt a legnagyobb szakserűséggel berendezett és a legkifogástalanabb apparátusokkal felszerelt reuma fürdők általán a világ rendelkezésére, mégis azt mutatja a statisztikák kérelhetetlenül józan vonala, hogy a reuma betegek száma nem hogy csökkenne, de ijeszítően emelkedik, sőt állagos relációban a reuma betegség minden más betegséggel szemben a legnagyobb pusztítást végzi.

Megdöbbenő statisztikai adatok.

A statisztika reflektorában az utóbbi időben az a meglepő tény nyert megállapítást, — mondotta specialistánk, — hogy az idült reumatizmus több áldozatot szed és több anyagi kárt okoz, mint minden más krónikás betegség. Az Egye-

sült Államok Massachusetts államának 4/5 millió lakosa közül:

10.000 embert kezelnek rák betegség ellen,

25.000 embernek van aktív tuberkulózisa,

80.000 embernek van szív- vagy vérérdény megbetegedése és

160.000 embernél, azaz a lakosság közel 4%-nál állapították meg idült reumát.

Még a rák, tuberkulózis, szív- és vérérdény betegségek vagy gyorsan gyógyulnak, vagy gyors halálhoz vezetnek, a reuma nem gyógyítható gyorsan, de nem is végez gyorsan a beteggel. A reuma hosszadalmas gyógykezelést irtózatossá emészti fel, nem említve azon lelki gyötöréseket, amelyeket pénzben nem lehet kifejezésre juttatni.

Ezeknek a megállapításoknak magától értetődő következménye, hogy az orvosok a világ minden részében nagy szorgalommal látnak hozzá a reuma okának a megállapításához és oly gyógymódoznak a kieszeléséhez, amelyek lehetővé teszik a betegség gyors javulását, ill. gyógyulását. Az utóbbi másfél évtizedben végzett orvosi kutatások megállapították, hogy a meghülésnek csak másodrendű szerepe van, míg a megbetegedések elsőrendű kórokozója a mandulagyulladás és az ebből eredő egyéb komplikáció, valamint a romlott fog.

(Folyt. köv.)

?!

A tél elérkezett. Leesett az első hó. A rendőrök sorba járták a házakat és figyelmeztettek. Tessék a havat eltakarítani. Még is történt. De mi történt még azonkívül? Az uttesten, amely a város tulajdona a hó valahogy nem akart elűnni. Az autók vigan fröccseníttek a havas sarat a járókelőkre. A rendőrök nem kaptak utasítást arra, hogy a városi utcacspröket is figyelmeztessék?

Van egy közmondás: mindenki söpörjön a saját ajtaja előtt. A városnak a saját utcáit is söpörni kell. Erre ugyan nincsen közmondás de van törvény és szabályrendelet. Tessék elolvasni. Sőt aszerint cselekedni.

Székely Béla ünneplése.
Székely Béla alsószecsei ref. igazg. tanító m. hó 25-én, nyugalmába vonulása alkalmából a Léva-Zselizi tanítóegye meleg ünneplésben részesítette. Az ünneplésen, mely a szecsei kultúrházban folyt le, Czeglédy Pál az egyházmegye, Szabó S. Zsigmond a ref. lelkész

kar, Farkas Károly a ref. tanítóegye, Hruz Sámuel a tanfelügyelőegye, Kovács Alajos az Általános Tanítóegye egyesület, Beluch Imre a Léva-Zselizi tanítóegye nevében intézett üdvözlő szavakat az ünnepléshez. A tanítványok, majd a dalárda üdvözölte és ezüst serleget nyújtott át Székely Bélának, aki megalkotója és évfizdedeken át vezetője volt a dalárdának. Székely Béla meghatott szavakkal mondott köszönetet a megtiszteltetésért. Az ünneplést társasestebéd követte amelyen számos pohárköszöntő hangzott még el.

Villamos átszereléseket az új áramra

ÉDER KÁLMÁN koncesszionári villany- és vízvezeték-szerelő vállalata jutányosan készíti Motorokat gyári áron szállít.

Levice Szepessi ucca 20

Hirdessen

a „LÉVAI UJSÁG”-ban

Uj cukrászda Léván.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Medvegy cukrászda helyén

uj modern cukrászdát nyitottam

Állandóan friss sütemények, torták, speciális készítmények.

Figyelmes kiszolgálás!

Méltányos árak.

Viktorin László

cukrász

Megnyitás december 10.

NEON FÉNYREKLÁMOK

minden üzlet részére

Rajzok és költségvetések kivánatra minden kötelezettség nélkül.

készíti:

PLATZNER JOZSEF

Banská Bystrica
Massarykovo nám. 15.

HIREK

— **Ezüstvasárnap** f. hó 13-án, mint értesülünk, országsszerte az összes kereskedők üzletei a Karácsonyi vásárra való tekintettel nyitva lesznek.

— **Új járási csendőrpáncsnok.** A lévai járási csendőrpáncsnokság vezetését új ember vette át a múlt hét folyamán Barla Albert személyében.

— **Doktorrávatás.** Knap Sándor, lévai földmívelő nov. 28-án a prágai Károly-egyetem aulájában a jog- és államtudományok doktorává avatták.

— **Ímeretterjesztő ingyenes előadások.** A J.M.K.T. rendezésében f. hó 9-én szerdán este fél 9 órai kezdettel a városháza nagytermében Dr. Duká-Zólyomi Norbert: A kisebbségi magyarság népiesség fejlődése, Dobossy László A magyar irodalom és tudományosság sorsa Szlovénzskón, címen tartanak előadást.

Karácsonyra
HÖLGYEKNEK
Pullover, fehérnemű, keztű, harisnyák különlegességek
Linktől

— **Csaknem halálos lövés egy kutya miatt.** Kuti Lajos szőlőpásztor nem régebben agyonlőtte Gubik László zsemleléri gazdálkodónak az alsólévai szőlőkben futkározó kutyáját. Gubik, kinek az olévai hegyen szőlője és vadászterülete van, a múlt kedden az egyik hajlékban szembe találkozott Kutilal és azt felelőségre vonta a kutyájáért, majd kikapva Kuti kezéből botját azzal húzott végig egyet a szőlőpásztor hátán. „Most már mehetsz” szavakkal adta vissza Gubik Kutilalnak a botot, aki szófófogva kiballagott hajlékából. Nem ment még meszszire, amikor visszatekintve látta, hogy Gubik követi őt. Kuti megállott, de amikor Gubik 3-4 lépéssnyire ért a közelébe, revolvert rántott és rálőtt.

A golyó Gubik arcának jobb felébe furdott és a füle mögött távozott. Sebe súlyos, de nem veszélyes. A szőlőpásztor nem tartóztatták le, de az eljárás megindult ellene. Kihallgatásakor azt mondta, hogy abban a hiszemben lőtt, hogy Gubik a vadászfegyverrel követi őt, mert a hajlékban ott látta Gubik fegyverét is.

— **Új park Léván.** A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a tanítóképző alatt levő városi területet parkosítani fogja. Az idea nem rossz, várjuk a mielőbbi kivitelzését.

— **Baromfi lopások.** A tél közeledtével egyre jobban terjednek és mind gyakoribbak lesznek az élelmiszer lopások, a baromfi tolvajlások. Alig van falu ahol ebben az időtájjban meg ne ismétlődne az éjszakai baromfi eltűnések. A múlt hét folyamán Alsóvárakon Pólya Imre, Alsószeccsén Oravec János udvarát látogatták meg a baromfitolvajok. Az eddigi megállapítások szerint 10 libát, 2 kacscát, 14 tyúkot és 6 nyulat loptak el. A csendőrségnek, mint a legtöbbször, úgy most is az a véleménye, hogy a lopásokat kóborcigányok követték el.

— **Mielőtt karácsonyi ajándékok vásárolna,** ne mulassza el megtekinteni Ph. Mr. Preisch drogéria dús raktárát Léván, Szepesi ucca 1 szám alatt, ahol necessaryk, manicure-készletek, puderdobozok, parfümök, kölnivizek és a legmodernebb kölnivíz-permetezők, kozmetikai készítmények, fényképezőgépek a legjobb kivitelben és a legolcsóbb árban szerezhetők be. Kísérje figyelemmel hezteként változó kirakatainkat.

— **A diótermelés fellendítése.** A földmívelésügyi minisztérium az összes járási hivataloknak ajánlotta, hogy a diótermelés és a diófa kiültetés kérdésének nagyobb figyelmet szenteljenek. A diófa állomány a köztársaságban elenyésző. A fapiacon ériási a kereslet a diófa iránt különösen a bútort, a fegyvert és a repülőgépipar részéről. A minisztérium ajánlotta a hivataloknak, hogy a diófák kiültetését kiadósan támogassák.

(—) **Minden drágul, csak Kohn és Kovács** divatházában maradt még a régi olcsó ár. Bennünket a csehszlovák korona esése nem érdekelt, mindent jól előre megvettünk és ezért olyan olcsó karácsonyi vásárt csaphatunk, amelyre Léván még nem volt példa. Előnyös vétel folytán több ezer maradék félárton. Figyelje kirakatainkat és olvassa hírdetésünket. Biztosítsa szükségletét idejében, meg lesz lepve, mily kevés pénzért veheti meg a legalkalmasabb karácsonyi ajándékot.

(—) **Gyertyavilágítás a 20-ik században.** Ki gondolta volna, hogy a vilányosság századában a gyertya megint jelentőségre tesz szert. Pedig úgy van. Ma sokszor nemes stearin-gyertyákkal világítják a lakásokat, mely nem vakít, megnyugtató az idegeket, kíméli és megpihenteli a szemeket. Apolló gyertyák, melyek nem csöpögnek, nem kormoznak, nem lobognak különösen alkalmasak arra, hogy hangulatos világítás hatásokat idézzenek elő.

Karácsonyra
URAKNAK
Ing, nyakkendő, pullover, keztű, sportkötöttárú különlegességek
Linktől

— **Magánokirat hamisításával** valólvá állt a komáromi törvényszék előtt Melissa Andrásné kövesdi asszony, aki egy 2750 koronás váltóra férje nevét hamisította, a férj tudta és beleegyezése nélkül. A hamis váltót egyik lévai bankban le is számítottatta az asszony. Feltételesen hat hónapi börtönt kapott.

— **Rendtörvényes póre** támadt Szobi Kálmán felsőszeccsi gazdálkodónak, aki az országos vásár alkalmával a vendéglőben a szlovákokra kiabált és őket sértette. Ittasságával védekezett. Tiznap elzárásra ítélték.

(—) **A kis Erzi segít!** Nyolc esztendeje ellenre a kis Erzi már igazi jó háziasszony. Segít testvéreinek, gyakran bevásárol anyja részére és mert mindig oly jól viseli magát, segíthet a kalácsütésnél. Egész pontosan szeretné tudni, mi minden is kerül a jó karácsonyi kalácsba: 1 kg liszt 3/8 l. tej, 6 dkg élesztő, 20 dkg cukor, 10 dkg mazsola 2 dkg keserű mandola, 1 dkg só, 3 dkg cukrozott citromhéj, 3 tojás, 1 késhegyi szerecsendióvirág és természetesen 20 dkg Vitello! Legelőször is megsztáljuk a lisztet és melegre tesszük. Aztán 3/8 l. langyos tejben feloldjuk az élesztőt és a liszt felével egy főzőkanál segítségével kovásszá keverjük és meleg helyen a háromszorosára keletjük. Ezelatt a liszt másik feléből, a tojásból, cukorból, sóból, szerecsendióvirágból a gyűrődészkán összegyurjuk a tésztát. Ehhez hozzátesszük a kovásszal és a gyűrődészkán megdolgozzuk, míg simává és könnyűvé nem lesz. Csak most keverjük bele a mandolát, mazsolát és a cukrozott citromhéjat. Meleg helyen kelní hagyjuk, majd kalácsa formáljuk, amit újból megkeletünk. Aztán bekenjük vízzel összhabart tojássárgájával, lassan sütni kezdjük, miközben a hőt óvatosan fokozzuk. Emellett két dolgot nem szabad elfelejteni: először is meleg helyen kell dolgoznunk — sem a tésztát sem a kalácsot nem szabad leghuzatnak érnie. (Valamennyi hozzávalót egy kevésbé föl kell melegíteni, a tejet fest melegényire.) Másodsor: mindig a jó Vitello! Delikatessé Margarine használható hozzá! Csak ez teszi a kalácsot jóvá!

Apró hirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4 Ké.

Különbejárátú bútorozott szoba reggelivel, fürdőszoba használattal kiadó. Zách-utca 14 sz.

Zongora, a legjobb karban eladó.

Gyermeklábszák és sportkocsi jutányosan eladó

Kiadó 4 szobás modern új ház a belváros közelében. Parketta, fürdőszoba, vízvezeték, nagy kert. Azonnal beköltözhető. Bővebbet: Polgár u. 10.

Vadat veszek és eladok. Breznayné. Szepesi u. 12.

Bútorozott szoba egy vagy két úr részére **kiadó** Jókai u. 11.

Két szobás lakás, belvárosban azonnal kiadó.

Ház eladó falun, forgalmas nagy községben falu közepén. Két szoba, konyha, speiz és külön üsletek, vagy iparüzésnek alkalmas helyiség, konyha gyümölcsös kert. Ára 12.000 korona.

Különbejárátú bútorozott szoba teljes ellátással azonnal **kiadó.**

Címek a kiadóban Stur utca 3. szám.

(—) **Ha karácsony ünnepelt jól és kellemesen akarja** tölteni ajándékát **Holzmann Ernő divatruházában** (Sbor mellett) vásárolja. Óriási választék, női pulloverekben, harisnyákban, keztűkben, férfi ingekben, nyakkendőkben, sálakban és mindennemű női és férfi divatickekben **még a régi árakon,**

— **Emelkedik a rádiók száma.** A hivatalos statisztika szerint Csehszlovákiában októberben a rádióhallgatók száma több mint 13 és félezerrel emelkedett. A legnagyobb emelkedés ismét Prágában mutatkozik, ahol októberben 6636 új vevőkészülék jelentettek be. Utána következik Brno 2753 új vevőkészülékkel, majd Pardubice és Opava. A prágai postai igazgatóság körzetében ma 480.473 a bejelentett vevőkészülékek száma. A további sorrend Brno 152.336,

Karácsonyra
MINDENKINEK
Függöny, szőnyeg, szelontakaró különlegességek
Linktől

Pardubice 86.919, Opava 69.037, Bratislava 66.362, Košice 24.231, Užhorod 8.882 a bejelentett vevőkészülékek száma. Tehát a statisztika szerint Szlovénzskón és Podkarpatska Rusban is szép szaporulat mutatkozik.

(—) **Mit ajándékoz?** Bizonyára olyan ajándékot, mely az ajándékozottnak hasznára van. És még ha egészségének szolgál, kétszeresen örvendeztet. Ez az Alpa sósborszesz. Behizelgi magát a nagyapjánál, nagyanyjánál, nagynénjénél, nagybátyjánál vagy más edesinél, ha Alpa sósborszeszt vásárol. Szívesen elfogadják, mert tudják, hogy az Alpának mindig hasznát vehetik.

SPORT

Görög-római birkózás.

december 9 és 10-én este 8 órai kezdettel az Apolló mozgó helyiségében. A nehéz atletikai szövetség utazó gárdája, a legjobb professzionista birkózók mutatják be páros mérkőzésekben ragyogó tudásukat és fejlett technikájukat. A mérkőzésben részt vesz; **CZÁJA** a legnagyobb magyar birkózó bajnok, Zpevecz František Európa bajnok, Sýkora Jenda Csehszlovákia középsúlyú bajnoka, Kirilof A. kozák birkózó az u. n. orosz medve, San Darov Grece görög birkózóbajnok. Várható Czájának és a csehszlovák bajnoknak Frystenskýnek a mérkőzése is. Helyi jelentkezéseket az esetleges részvételre a birkózóbírósg fogad el Közlebbit a plakátokon!

Jól szerepeltek az LTE vívói Pöstyénben.

Az LTE vívói vasárnap Pöstyénben a Spadofora által rendezett klubközi barátságos versenyen vettek részt.

A versenyt a pöstyéni vívók akadémiája vezette be Rossini vívómester vezetésével az első helyen végzett. A férfiak közül Dr. Soos teljesítménye figyelemre méltó, akinek Gyapay felett aratott győzelme meglepetés volt. Gyapayn kisebb formahanyatlást tapasztaltunk, azonban a törversenyben már elég jól mozgott és Szlovénzskó egyik legnagyobb reményességével Blum Palival holversenyben végzett.

EREDMÉNYEK: Női törversenyben 1. Boleman Judit, 2. Eötös Dongi, 3. Dr. Vidlicskáné. Férfi tör: 1—2. Gyapay Ede. Blum Pál, 3. Wollner, 4-5. Dr. Soos, Zelenczy. Férfi kard: 1. Wollner, 2. Gyapay, 3. Dr. Soos, 4. Krajcsir, 5. Uherek.

Karácsonyra
5% **rendkívüli**
engedményt adunk szigorúan szabott árainkból
Link divatruház

Születés házasság, halál:
Születés: Janicsek Károly, Deutsch Erzsébet; Halvaszületett leány, Skorec László, Sebo Margit; fiú István, Kaiser Sándor, Wiener Margit; leány Zea, Krajcsovits Rezső, Ruffy Vilma; fiú Igor, Ferencz.
Házasság: Mózes József, Uhlár Teréz r. kath.
Halál: Pile József 13 éves, Dávid József 31 éves, özv. Laco Miklósné sz. Lupták Veronika 44 éves, Macák István 65 éves, Macák Margit 9 éves, Balla Lajos 73 éves.

„LÉVAI UJSÁG” gazdasági kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER FLEMÉR — Felelős szerkesztő és kiadó: AKUCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva Stur u. 3. Telefon: 19 — Nyomja Laufer Ernő nyomdájára Zseliz — Előfizetési díj: egészévre 48—, félére 24—, negyedévre 12— Ké, egyes szám ára 1-Ké Három példány megtartása előfizetésnek számít Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók Gyakori hirdetőknak engedmény. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavi postaszékhely táviratgarnitóság lévai feladóhely 109.976. V — 1934. évi alatt engedélyezte.